

Forskningsseminar i DaDi (Netværk for Forskning i Danskfagernes Didaktik) d. 14. juni 2019 på Professionshøjskolen Absalon, Trekroner Forskerpark 4, Roskilde, lokale A2.01

Tema: Sprog i danskfaget: videnskabsteori og sprogpædagogiske diskussioner

Seminaret er gratis, men kræver tilmelding til Tom Steffensen (tst@pha.dk) senest mandag d. 3. juni.

Program

10.00-10.15: Kaffe og te

10.15-10.25: Velkomst

10.25-11.10: Bettina Perregaard (KU): *Hvad vi bør vide om vores elever i dansk. Teoretiske antagelser, empiriske undersøgelser og pædagogisk praksis*

11:10 – 11:15: Kort pause

11:15 – 12:00: Gruppediskussioner i forlængelse af Bettinas oplæg – som forberedelse til denne del bedes I have læst den vedhæftede tekst (Perregaard 2018)

12.00 – 13.00: Frokost for egen regning i Absalons kantine.

13:00 – 13:45: Kristine Kabel (DPU) og Mette Vedsgaard Christensen (VIA): *Gamma3: Hvordan praktiseres grammatikundervisningen i udskolingens tre største sprogfag?*

13:45 – 13:50 kort pause

13:50 – 14:35 Gruppediskussioner i forlængelse af Kristine og Mettes oplæg – som forberedelse til denne del bedes I læse del III, side 35 – 56, i *Statusrapport Gamma3*. Klik her:

<https://www.videnomlaesning.dk/projekter/gramma3/>.

14:35 – 14:50: Kaffe og forfriskning

14:50 – 15:05: Ph.d.-præsentation, Sofia Esmann Busch (RUC): *Folkeskolens to danskfag – en undersøgelse af minoritetselevens muligheder for deltagelse i folkeskolens danskfag.*

15:05 – 15:20: Ph.d.-præsentation, Kristian Hauer (KU): *Læsning og fordybelse – i folkeskolens litteraturundervisning.*

15.20 – 15:30 Afrunding og orientering v. DaDis styregruppe

Abstracts til oplæg

10.25 – 11.10: Bettina Perregaard (KU): *Hvad vi bør vide om vores elever i dansk. Teoretiske antagelser, empiriske undersøgelser og pædagogisk praksis*

Abstract: Forholdet mellem videnskabsteoretiske positioner og undervisning i dansk er ofte uigennemskueligt og præget af begrebslige uoverensstemmelser. I mit foredrag diskuterer jeg, hvordan de mest grundlæggende interaktionelt og bevidsthedsmæssigt funderede fænomener kan omdannes til analyseenheder på en teoretisk og metodologisk holdbar måde til gavn for både den etnografisk baserede klasserumsforskning og lærerens løbende beskæftigelse med egen praksis.

13:00 – 13:45: Kristine Kabel (DPU) og Mette Vedsgaard Christensen (VIA): *Gamma3: Hvordan praktiseres grammatikundervisningen i udskolingens tre største sprogfag?*

Denne præsentation tager udgangspunkt i fund fra Gamma3-projektet, en større undersøgelse af grammatikundervisningen, som den tager sig ud og forstås af lærere og elever i udskolingens tre største sprogfag: dansk, engelsk og tysk (Kabel, Christensen og Brok, 2019). I Gamma3-projektet undersøgte 14 forskere undervisningen i de tre sprogfag på syv forskellige skoler i Danmark. Analyserne baserer sig på kodede klasserumsobservationer (120 dansktimer, 55 engelsktimer og 40 tysktimer), interviewdata med elever og lærere (17 interviews med 22 lærere og 13 fokusgruppeinterviews med 39 elever), men også andre typer af etnografiske data indgår. Studiets overordnede metodiske ramme er den fokuserede etnografi (Knoblauch 2005) og genstanden undersøges med udgangspunkt i et bredt grammatikbegreb inspireret af Macken-Horarik et al. (2015) og Myhill et al. (2012) og Myhill (2018). I oplægget præsenterer vi udvalgte hovedfund fra undersøgelsen, som vi vil diskutere i relation til en grammatikundervisningens rolle i modersmålsundervisning.

Kabel, K., Christensen, M. V., & Brok, L. S. (red.) (2019). *Hvordan praktiseres grammatikundervisning i dansk, engelsk og tysk? Statusrapport Gamma3*. Københavns Professionshøjskole, VIA University College & Nationalt Videncenter for Læsning: København/Aarhus. Rapporten kan læses på: www.videnomlaesning.dk/projekter/gramma3

Knoblauch, H. (2005). Focused Ethnography. *Focused Ethnography. Forum: Qualitative Social Research*, 6(3), 14.

Macken-Horarik, M., Sandiford, C., Love, K., & Unsworth, L. (2015). New ways of working 'with grammar in mind' in School English: Insights from systemic functional grammatics. *Linguistics and Education*, 31, 145-158. doi:http://dx.doi.org/10.2016/j.linged.2015.07.004

Myhill, D. (2018). Grammar as a meaning-making resource for language development. Contribution to a special issue Working on Grammar at School in L1-Education: Empirical Research across Linguistic Regions. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 18, 1-21. doi:10.17239/L1ESLL-2018.18.04.04

Myhill, D., Jones, S., Lines, H., & Watson, A. (2012). Re-thinking grammar: The impact of embedded grammar teaching on students writing and students' metalinguistic understanding. *Research Papers in Education*, 27, 139-166. doi:10.1080/02671522.2011.637640

14:50 – 15:05 Sofia Esmann Busch (RUC): *Folkeskolens to danskfag – en undersøgelse af minoritetslevers muligheder for deltagelse i folkeskolens danskfag.*

Efter indførelse af krav om karaktergennemsnit ved optagelse på ungdomsuddannelse er karaktererne i faget dansk betydningsfulde, og kan stille elever ulige i forhold til adgang til videre uddannelse. Minoritetslever med et andet sprogligt udgangspunkt end modersmålet dansk, måles i netop dansk modersmålsnorm ved folkeskolens prøver.

I oplægget vil der være fokus på i hvor bred betydning *sproget*, som det optræder i forskellige policydokumenter, kan forstås, samt hvilke muligheder det giver for minoritetslevers deltagelse.

15:05 – 15:20 Kristian Hauer (KU): Læsning og fordybelse - i folkeskolens litteraturundervisning

Med afsæt i et casestudie af romanlæsning i 8. klasse undersøger projektet, hvad det vil sige at fordybe sig i litterær læsning, samt potentialer og udfordringer ved at arbejde med fordybet læsning i litteraturundervisningen.